

ДІЛО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
 Львів, Ринок 18, 2. пов.
 Конте нощ. магаз. 26.726.
 Адреса теле: „Діло—Львів“.
 Число телефону 565.
 Рукописи редакція не повертає.

ПЕРЕДПЛАТА
 в Австро-Угорській:
 місячно . . . . . 5— К.
 чвертлічно . . . . . 15— „
 піврічно . . . . . 25— „
 річно . . . . . 50— „
 у Львові (без доставки):
 місячно . . . . . 4— К.
 чвертлічно . . . . . 12— „
 піврічно . . . . . 22— „
 річно . . . . . 44— „
 в Німеччині:
 місячно . . . . . 25— М.
 річно . . . . . 50— „
 За доставку листів поштою по 10 с.

Ціна оголошень:
 За кожну лінійку, розміщену в першому номері, в день першого виходу . . . . . 10 с.
 За кожну лінійку, розміщену в наступних числах, в день першого виходу . . . . . 5 с.
 За кожну лінійку, розміщену в наступних числах, в день першого виходу . . . . . 2 с.
 За кожну лінійку, розміщену в наступних числах, в день першого виходу . . . . . 1 с.
 За кожну лінійку, розміщену в наступних числах, в день першого виходу . . . . . 1 с.
 За кожну лінійку, розміщену в наступних числах, в день першого виходу . . . . . 1 с.
 За кожну лінійку, розміщену в наступних числах, в день першого виходу . . . . . 1 с.

Видав: Видавничий Спільник „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Пашкевич.

Напружене між Німеччиною й Росією. Чому Німеччина підпирає „імперіалізм“ Скоропадського?

Львів 18. червня 1918.

До Берліна прибула комісія більшовицького правительства для поладження отсих спірних справ між Німеччиною і Росією: положе на в Донщині, на Кавказі і в Криму, застережене в арт. 3 ім берестейського договору поведене границі і справа права Німеччини до тимчасової окупації, політичне положене Лівонії й Еспонії, основні питання господарських відносин між Німеччиною й Росією, в кінці справа увільнена вогніт подолання.

Про ці німецько-російські переговори пише Ганс Форшт в „Berliner Tageblatt“:

„Вже само, визначене справ свідчить, що ходить тут о справи найбільшого значіння, і було би великою помилкою вважати ці переговори нарадами над менше важними спеціальними справами. Навпаки, ці наради мають рішачує значіння для цілості взаємин між Німеччиною і совітською республікою. Статя урядових „Извѣстій“ з сього приходу натякає, що Росія, калі її до сього примусять обставини, готове покинути своє мирове становище, а з інших сторін доносать, що в Росії стає шораз сильніший натрем, щоби знов увійти в стан війни з Німеччиною, коли б переговори не дали корисного висліду.“

На підлягає сумнівови, що совітське правительство має інтерес а збережене мира, та що сей інтерес тепер є навіть сильніший, ніж перед кількома місяцями. Бо розв'язок останніх місяців мав у більшовиків скріпати віру, що вони опанують внутрішні труднощі і переведуть свої соціяльно-політичні пляни, до чого очевидне потребують мира. Однак рівночасно витворило ся в них переконане, що тепер головною перешкодою на їх дорозі є зарядженя, які вишли від Німеччини вже по заключеню мира.

З тим, що німецькі війська заняли Україну й завкнули для північної Росії таку важну область довозу, совітське правительство, що правда, погодило ся. За те підносить воно острый протест проти того, що німецькі війська пішли поза границі, які Центральна Рада оголосила границями української національної території. Колі при теперішніх хітських переговорах гетьман Скоропадський іде ще значно далі, то діється се очевидно не з національних мотивів, тільки щоби напасти на совітському правительству. Також Німці замяли ті області не тому, що б відкликати домаганя Скоропадського, бо в сїм не має Німеччина ніякого інтересу, тільки в мілітарних кривин.

Найважніша для совітського правительства справа отси: Німецькі війська в своїх операціях перейшли поза українську національну територію і обседали цілий Донецький басен і західні части Довської області з містами Ростовом над Доном і Новочеркаском. Сим видтато совітське правительство від вугля донецького басену; крім того, тому що значна часть зелізниці, яка лучить північ з Кубанщиною і Кавказом, знаходиться в руках Німців, заострила ся також апровізаційна криза півночі, бо північній Кавказ і західна Сибір дають найбільші надвішки абіжа, якими доси користувало ся совітське правительство. Вкінці сьд положене значно утруднює операції більшовиків проти Краснова в Донщині. З огляду на вагу сих справ має панувати в кругах совітського правительства сильний напрям, який веде розрив з Німеччиною, коли б не дало ся досягнути вдоволюючого порозуміння.“

Далі Форшт вказує на те, що більшовики, що правда, волять мир з Німеччиною ніж нову війну, але поза більшовиками всі російські партії ворожо настроєні проти Німеччини. Що правда, говорять ся про „німецьку організацію“ деяких буржуазних кругів, але по перше ці

круги нечисленні, а по друге передумовою порозуміння Росії з Німеччиною вважають вони уневажнене берестейських договорів і в єдинене Росії. Вказує Форшт також на те, що настрої російських селян тепер инший ніж був перед половинною року. Тоді селяни-жовніри кидали фронт, щоби ділити між себе землю. Тепер положе змінило ся. „Між ними розширено вісти, що в краях, обсаджених Німцями, на Україні й Білоруси, знов привернено велику земельну власть. Сказано їм, що мимо заключеня мара вогніт операції не сплинула ся; вони боать ся, що „Германці“ можуть прийти і до них і вони втратять землю.“

Як бачимо, російське німецькі конференція в Берліні розпочинається в атмосфері, яку треба вважати дуже напруженою. Більшовики, чують, що чим більші вони будуть уступчиві для Німеччини, тим більше давати муь у руки своїм противникам агітаційне оруже проти себе.

З останніх вістий з Росії видно, що ворожий настрої проти більшовиків зростає, про що свідчить також останнє відкрите заговорю. Очевидно, заговор можна відкрити і заговорників усунути, але атмосфера, серед якої родять ся заговори, розпріяти усунути не можна.

Все се вказує що можливі не тільки внутрішні переїни в Росії, але також нові, вогніт компенсації на сході Європи.

Революція проти більшовиків в Росії.

БЕРЛІН, 17. червня (ТКБ.) Женевська група революційних соціялістичних партій оголошує:

Ленін радіотелеграфом з Москви повідомив заграницю, що правительство відкрило проти революційну організацію кривих офіцерів, якою кермували праві революційні соціялісти і кадети.

Група російських революційних партій в Женеві заявляє, що сей рух ведуть революційні соціялісти усіх відтінків, враз з лівими революційними соціялістами. В ньому беруть також участь усі прочі соціялісти і демократичні партії, як також чисте господарські групи і могучі кооперативні організації і синдикати; його можна вважати рухом демократії, яка перед роком повалила царят.

Програма сеї протиревольюційної організації є вогніт проста: повалене більшовиків, створене національної армії, дальше ведене війни проти Німеччини, смертельного ворога Росії, закріплене здобутків революції, негайне скликане конституанти, в якій революційні соціялісти мали би абсолютну більшість.

Отже бачимо, що якраз більшовики є тими, які спричинили теперішню революцію, бо вони ділають проти правдивої волі російського народу і найблагодійніший цілі революційної демократії поборюють з такою бруталністю, яку ми бачили хіба в епосі царизму.

Український селянський союз.

Київ, 15. червня 1918.

Заходами державного союзу українських політичних партій: самостійників соціялістів, соціялістів-федералістів, укр. трудової партії, хліборобів-демократів організується по всій Україні непартійний український селянський союз. Мета сего союзу — організувати в єднати українське селянство для оборони його економічних інтересів, політичних прав та інтересів державно-національних.

Відложено австро-польської розв'язки?

Львів, 18. червня 1918.

З нагоди послідного поїзду гр. Буріяна в Берліні „Frankfurter Zig“ розкладає висліди до теперішніх австро-німецьких переговорів і стаєр

джує, що поза постановами про військовий союз всі инші справи єсередно-європейського блоку доси між союзними правительствами не вирішені. Одною з важніших передумов трикового політичного союзу вважає згаданий орган поладжене польської справи в такий спосіб, щоби були ния вдоволені всі інтересовані сторони. Та саме тут вириває найбільше труднощій.

Підчас візду монархів в німецькій головній квартирі—стаєрдує „Frankfurter Zig.“—про польську справу виніяно лиш кілька загальних церемоніальних фраз, основне її обговорене оставлене в будучности. Та політичні відносини, які витворили ся в Австрії після берестейського мира і потім після уступленя гр. Черніна, є мало пригоди для вирішеня польського питання. Без Пеліків правительство д-ра Зайдлера не одержить більшости, а безпарламентарне опраціане в четвертій році війни, до якого пруть німецькі партії, не дасть ся вдержати. Поляки домагають ся врезалізованя австро-польської розв'язки, якої змістом є алука цілої Галичини з Польським Королівством і утворене з тих країв самостійної польської держави під володінєм Габсбурзької династії. Як буде уладжене відношеня той держави до Австрії і Угорщини, а опісля всіх тих країв разом супроти Німеччини, се для Поляків має вже другорядне значіння. Та для Німеччини се посліднє питання має найбільшу вагу. Не є також тайною, що для австро-польської розв'язки віє в Німеччині, о скільки ходять о рішачучі чинники, не дуже корисний вітер.

Заступають ся за нею австро-угорський міністер заграничних справ гр. Буріяна, який ще за часів попередного свого урядованя стояв на тім становищі і довів до виданя акту з 5. падолиста 1916 р. Празда—лише „Frankfurter Zig.“—треба би числити ся з бажанєм Поляків; коли б пр. не звучено Галичини з Польським Королівством, то за такою злукою велась би опісля пропанди, що спричинила би великі труднощі. Та з другої сторони австро-польська розв'язка доведла би до значного скріпленя славянського елменту в союзній з Німеччиною монархії. Тому трудно, щоби Німеччина годила ся на таке поладжене справи, якого наслідки ний необчислимі. Нехай Австрія перше покаже, як поладити австрійське і австро-угорське питання, а тоді можна буде говорити і про австро-польську розв'язку. Отже вважати і відложити порішене польської справи, доки відносини не прояснять ся — радить орган німецьких вільнодумних кругів.

Царські офіцери парадують по Києві.

Львів, 18. червня 1918.

Київська „Нова Рада“ з 13. с. м. пише в передовиці:

До нашої редакції надійшов лист від групи Українців-офіцерів які в дуже різких виразах протестують проти того, що позвала ся сила офіцерів з усіма зозначеними окрасами цієї касті доревольюційних часів. І справді, в містах на вулицях гуляють молоді люди, пошачковані й прикрашені орденями, лосотами, острогонами, нашивками. Але становище таке: російський уряд скасував блискучі офіцерські відзнаки, форма української армії також не допускає наплічних прикрас, — які ж ці тоді офіцери демонструють парадне убрання „командного состава“? Ясно, хто вони: (скопфісковане).

І коли вони тепер почепили на себе прикраси цієї сумнівної слави армії, то ясно, що вони демонструють свою прихильність до старого режиму, до старої монархічної Росії (скопфісковане).

Така наочна й прилюдна агітація за Росію монархічного ладу, чи вона дозведе до добра когось азагалі, а самих офіцерів найперше? Не варт і сперечатися, чи мають офіцери носити ті відзнаки, які вони вважають для себе

відзнаками чести, слави й заслуг. Але досить того, що серед нас це викликає і повинно викликати почуття обурення, повинно проковтати до тої ненависти, від якої офіцарство досить потерпіло.

Пригадують ся большевицькі дні на Україні, коли багато людей шире вболівали за офіцарями, ратуючи їх од катування й розстрілів з боку большевиків. У багатьох була думка, що большевики карають невинних людей. (сконфісковано).

Нехай же ця каста прийме значну частину вини на себе. Бо ті цацьковані півні, що пишуть ся нікому непотрібними відзнаками, тільки дратують і плодять глуху ненависть. Скромне убрання молодого української армії та надто звичайна форма німецьких офіцарів, які мають аж надто багато заслуг перед своєю отчиною, однак ні трохи не соромить цих агентів єдиної монархічної Росії. А наш уряд теж спокійно дивить ся на цю політичну демонстрацію, що проти нього самого й промовляє, як проти уряду самостійної держави. Але нас переживання уряду мало цікавлять, ще менше обходять нас нетактовність самого російського офіцарства, — нам глибоко неприємно і нас непокоїть те почуття нової ненависти, яке через цих офіцарів може знов вибухнути в народних масах. Мало того, що їх тепер карають, — до цього додасть ся ще й неврівноважене поведіння всіх похажів, яким ніщо не дороге і які нічого не поважають.

Русифікатори тероризують.

Київ, 10. червня 1918.

Дня 8. с. м. завітала до Владки Олексія, що повернув до Києва і як професор українського народного університету розпочав свої лекції, делегація від імені об'єднаних зборів пастирського та парохіального союзу і членів недавнього єпархіального „собору“ і зажадала від нього, щоб він негайно покинув межі української єпархії, бо він вносить заколот в церковне життя.

Владка Олексій відказав ся піти за домаганням делегації.

Ось на що дозволяють собі русифікатори в українській державі. Видно знають, що їм вільно при темерішнім режимі.

Німецькі народні збори у Відні.

(ТКБ.) Відень, 16. червня 1918

Сьогодні відбули ся в віденській ратуші німецькі народні збори, в яких взяли участь майже всі німецькі організації Відня, провінції і делегати усіх коронних країв. Бурмістр Відня д-р Вайскірхнер отворив збори промовою, в якій заявив, що ходить тепер о боротьбу за життя єгистенцію німецького народу. Головною основою сеї єгистенції є нерозривний союз з Німеччиною і створення внутрішнього ладу в державі. Німці домагають ся, аби побудувати охоронний вал проти славянської напади з півночі і півдня, в першій мірі, аби перед Німцями не була замкнена дорога до вільного світового моря. Бесідник з'ясував відтак національні жадання Німців головво на поли шкільництва і закінчив улітненем до єдності усіх австрійських Німців і привітом для братів в німецькій державі.

Інші бесідники промовляли також проти розриву держави Славянами і представляли небезпеку, яка грозить зсеїсторони Німцям. Вкінці збори прийняли революцію, в якій відкидають домагання до створення чесько-словацької і південно-славянської держав і домагають ся вилючення Галичини з угляданнем інтересів німецьких колоністів, введення німецької мови як державної, негайного виповнення німецьких домагав в судових краях, в першій мірі в Чехії, забезпечення вільного шляху до Адріи, задержання цілого Тиролю і Триєсту, недопущення до італійської рреденти і т. п.

Граф Буріан про воєнні цілі.

Відповідь лєрдові Мільнерови.

ВІДЕНЬ (ТКБ). „Fremdenblatt“ з 18. с. м. привносить заяву гр. Буріяна, в якій австро-угорський міністер заграничних справ полемізує з лєрдом Мільнером. Гр. Буріан перечить немов би осередні держави бажали поневолити весь світ, покликуючи ся на те, що мир в Росію не приніс їй ніякої політичної неволі. Що до мира в Румунію питає гр. Буріан, чи перідна Англія поводилась би лагідніше із союзником, який допустив ся зради, як се зробили осередні держави в Румунію.

Вкінці заявляє гр. Буріан: „Що до майбутніх цілей осередних держав, щоб зволодіти світом, то нехай лєрда Мільнер спробує шире довідати ся про них. Він счудуєть ся

зк дуже далекі є наші цілі від тих, які старають ся підсунути нам наші противники і які зображують як страшну картину. Я згодую ся з лєрдом Мільнером, що такі цілі є неостижимі. Але я можу вевести, що в Австро-Угорщині — я можу те сказати і в імені Німеччини — нема людини із здоровым умом, яка в найсмівливіших мріях ставила би собі такі цілі.

Уступлене Радославова

Львів, 18. червня 1918.

Кабінет Радославова подав ся до димісії. Як доносять з віденських політичних кругів димісію спричинили з одної сторони внутрішні труднощі, з другої заведене condominium в Добруджі і східно-македонська справа. В останніх часах повстали також в Болгарії труднощі в справі виживлення і правительству закидають, що воно їх спричинило, бо завчасу не прийняло мір, аби сьому зарадити. Хоч сам Радославов невинуватий, однак він рішив ся взяти на себе усі наслідки. Його наступником вважають в першій мірі Мануїлова, голову демократичної партії. Наслідком сеї зміни кабінету загранична політика Болгарії не змінить ся. Берлінські політичні круги припускають, що Радославов буде вибраний президентом болгарського парламенту.

Знижене рації хліба.

Заява д-ра Зайдлера.

Львів, 18. червня 1918.

Віденські дневники доносять, що в Відні буде знижена рація хліба до половини. Вправді на Україні є великі запаси збіжжя, але їх вивіз є получений з великими труднощами. „N. Fr. Presse“ доносить, що набути збіжжя від українських рілників є страшно утруднений, бо не достає відплати за збіжжя в виді преміслових виробів, яких дуже малу кількість привезено на Україну.

В справі зниження рації хліба появила ся вчера у президента міністрів д-ра Зайдлера депутация соціально-демократичних послів під проводом д-ра Реннера, яка звернула міністрови увагу, що серед таких обставин є загрожене існуване робітників. Президент міністрів відповів, що цивільні і військові влади роблять все можливе, аби оминути видане розпорядку про знижене рації хліба, але труднощі в справі виживлення є надто великі. Шеф секції в міністерстві заграничних справ Грец поїхав до Берліна, аби там вести переговори з міродатними чинниками в справі забезпечення доставки поживи, як се було сказано в договорі, заключенім в половині мая з німецьким правительством. Хоча Німеччина перед новим збором мусіти-ме також знизити рацію хліба, є надія, що Австрія дістане транспорт збіжжя. Президент міністрів вказав вкінці на се, що вже при кінці червня в многих містах монархії розпочнуть ся живна і належить надіяти ся, що до сеї пори поправлять ся довози з України.

Успіхи австрь-угорської офениви проти Італії.

ВІДЕНЬ, 17. червня (ТКБ). Урядово:

На венецькій боевищі слота і шрака обмежали значно боеву діяльність. На захід від Бренти альпейські полки вдержали проти сильних наступів гірські становища, здобуті попередного дня. На горах Монтельє двівизя велевого маршалка Людвіка Гольдзігера вєсунула ся серед боротьби на захід. По обох боках велиничного шляху Оверсо-Тревизо не вдали ся сильні противаступи Італійців. Війська, вєсунуючі ся вперед на південнім крилі групи війск полевого маршалка Борсєвічі, якими вєводить генерал піхоти Чічеріа, вивергли непристелеви на захід від Сан Дора дальшу область і взяли Капо Сіле. Ідучи на ввагоди з німецько-австрійськими і німецькими військами, чеські баталіони і баталіони, вєслане з Поляків і Українців, своєю хєрєбрєю поставою доказали, що повтворюючи ся від місяців шоденні проби невриятеля вклопити їх до зради є-без успіху. З боротьби над Пявею дня 15. с. м. заслуге на особливу похвалу молодий горішно-угорський полк ч. 106. Наші хоробрі саперні і ниші дєтуни, як звичайно, брали важну участь в успіхах останніх днів. Число бравців, полонених на південно-західнім боевищі зросло до 21.000.

Велика битва ва Заході.

Група ін. Руврєтта: Жива стежна діяльність довела в місцях фронту до нагальних соєв вихоти. На південний захід від Іперу і по обох боках Соєви боева діяльність під вечір вважила.

Група ін. наст. престолу: На боевищі на південний захід від Noyon скріплена діяльність артилерії. Між Oureq і Марною взяли ми пришого вивади між Montdidier і Noyon збільшила ся ві 150 гармат на 390, міжтим гармата найбільшого калібру. Здобуто також инд 1000 кулетів.

Група Гальвіца: Між Мазою і Мозелею завдали ми Американцям втрати наслідком наступу по обох боках Nigrau і зничили часті їх становищ.

Група ін. Альбрєхта: Стежні відділи привели в Воєзах полонених з французьких і американських ровів.

Вчера зістрілено 8 ворожих літаків і 8 баллонів на припоні.

НОВИНКИ.

Львів, 18. червня, 1918.

— З учительського руху. На засіданю Надвірної Ради тов. „Взаїмна поміч“ дня 19. мая с. р. рішено поробити всі стараня в цілі матеріального забезпечення учительства під сю вору та відновити становний орган „Учительське Слово“. Виконуючи сі рішеня, Дирекція товариства звивє усі окружні відділи, щоби спільно з повітовими організаціями польських „Ognisk“ в протягу двох найблизших тижднів урядила повітової учительської віча. ● сій акції повіломлені зі сторони „Związku polskiego pauczycielstwa“ усі „Ogniska“. Обіжник з близькими поясненнями в тій справі розішлеть ся сими днями. Невідомлені досі окружні відділи звольте віднести ся що-до одержаня обіжника до Дирекції. В справі віднови органу „Учительське Слово“ зложено новий редакційний комітет, котрий в дни 16. червня с. р. відбув перше засіданє. Рішено приступити до виданя першого числа в місяці липня, а між тим подбати за адреси усіх членів товариства, бо їх ліста з вини завних окружних відділів не є повна. Хто не заплатив членської вкладки за рік 1918, той рішучо органу не одержить. Тож лежить в інтересі членів зголосити безпрочно своє членство з поданєм місяця осідку і пошти, та вирівнати вкладки за рік 1918. — Дирекція „Взаїмної помочи“: І. Стронський, Н. Мороз.

— Як виглядає відбудова вїдної Галичини? Терен колишньої ліній боевої Брідшини, Зборівщини, Бережанщини, Станіславщини, Галича, Бучаччини і інших адасть ся, що до нікого не належить, бо сею полососою державні і краєві чинники зовсім не интересуют ся. Кільке поля урожайного поросло бурянами в тих повітах, кілька то майна пропадає непродуктивно в сих околицях? Скрізь глибочезні роси і засіки кільчастого дрєту сторчать мєв би в якій зачарованій пустині.

Добігас вже рік, як воевний гурагам узунув ся з сеї області, а пронаправу накосного там диха — нікому з „міродатних“ й не снять ся. Люди допроваджені декрайних браків, зрабовані, винищені, керетують свій вік по землянках та в сирих темних будиночках; хороби нанесені тут ширять ся а помічи ні звідки! Многі вертають а виселевє домів, де застють замість своїх домовєх лиш саму руїну. Остало їм лиш те, що на них. ● Дяким словом жебрацтво бездомне! Та й то непевні свого житя, бо густо часто розвизають не одного гранати порозкидвані а доси ше не новбирані по поолі. Голод чорний паує, достави поживи ні звідки. Інвєтара не можна ніяк дістати. Про відбудову нікому й не снять ся. Вправді на папері фігурують там будівельні ексєловитури обєаджені людьми чужими населєню тамсшному, які й не дають навіть знати о себї. Своїх людей радих нести поміч рідній країні відпихаєть на бік, а відбудову повирять ся чужим людям, які тут обють за ба о те, як би дєвери та Польшу відбудувати, а про загвал населєня їм байдуже. Многим людям не виплачують навіть належних їм причинів війскєвих — сеї одинокої готівки, за яку міг би наш люд ше ратувати ся, бо про иншу поміч тут майже мови нема. Так дбаєть ся за сю вєшасну країну, на котрої поляк рішалась судьба держави... Чиж се є дійсно країна якої держави? Деж тут яканєбудь державна поміч? Деж то обєцанє збіжжє, деж відбудовє? Може би бодай наші люди доброї волі в першій мірі інтєлєктєли старали ся заопікувати ся сими найнещасливїшими і спїшили в помічю словєм і ділом бездомному населєню!

— Дирєкція міських трамвайєв до відома. Пишуть нам в міста: Дня 5. червня о год. 4.15 об

полудні всіх я до трамваю К. Д. ч. 131 і був на передній помості коло моторового. На мого, сказав по українськи, моторовий дико заревів, що до него треба говорити не по українськи тільки по польськи і обзивав мене найорганарійнішими епітетами, яких не ужив би в організмі людини. Сі слова повторив кілька разів ставши удичник. Сі слова повторив кілька разів дуже ладив польських пасажирів. На жадний жоден залишив свою „забаву“, затримав в'язи мене з воза викинути. Коли опісля я заі хотів його наввища в цілі потягнення його педалью брутально „рицарж кресови“ вказав на ред суд, брутально ординарної особи... Подаю заду часті своєї ординарної особи... Подаю заду інвалідом до відома п. дир. Томіцкому і писав, чи таке поведене трамваевої служби з у українською публікою наказане службовим регуляційом, а коли так, то нехай нагородить мотушливом за равне сповнене службових обовяз торгового за равне сповнене службових обовяз торгівля на се увагу наших членів тимчасової Ради міста Львова.

— Позір Науаушина! Заходом всіх українських товариств в Калуш відбудеться дня 30. червня великий фестин, получений з переглядом всіх Січій і Соколів з повіту. Дохід з фестину призначений на відбудову Народного Дому і на запланене хати Сиротинської в Калуші. Просимо всіх громадян нашого повіту о складає фантів грошів і в натураліях на сю ціль до рук п. судії Юліана Білинського або до спілки. В справах Січій і Соколів просимо відносити ся до Осипа Трвачука. Всі члени Січій і Соколів зі всіх сіл мають в день фестину явитись в лентах. Просимо всіх наших сільських організаторів подбати о свої Товариства. Плещу фестину подемо планіше. — Комітет.

— Цифр в Україні. Zentralblatt für Zuckerindustrie 1918, z. 26. подіє, що на Україні наездить ся 400.000 тис запасного цукру. З німецькою допискою мають ся їх закутити і перевезти до Німеччини. З огляду на велику теперішню і ще більшу будучу недостачу цукру се для Німеччини дуже псаждане, хоч ціни на цукер на Україні значно вищі від німецьких. Часопис жаліє тікати, що так значні грешеві суми передаеть ся Україні з великою шкодою для управи цукрових буряків в Німеччині, тим більше, що в останніх роках слідий вже й так занепад сеї галузи продукції. Для порівняня подасмо ціни цукру в марті 1918 р., числячи за 100 кг. меленого цукру в марках: Данія 53, Швеція і Злучені Держави 69, Німеччина 72, Голандія 87,50, Швейцарія 90,75, Англія 94, Бельгія 102,75, Польша 110, Франція 113,25, Іспанія 123, Австрія 124, Італія 182.

— Вічеві й комітет учительський в Яворіві пригадус, що повітове учительське віче відбудеть ся 1. липня в Яворіві. Хто не одержав записки, дістане його при вступі на салю.

— Загальні загальні збори товариства Галицької Кави Ошадности у Львові відбудуть ся в суботу дня 22. червня 1918 о год. 10 перед колудем в салі засідань дирекції.

В справі вашого шкільництва.

Війна, яка переважно своїм тягарем налягла на Східну Галичину, діймаючи відбилась і на нашій шкільництві.

Значні від народного шкільництва. Після війни повалені і зруйновані села і сі, де нема шкільних будинків і учительських сид, а приглядаю ся сям повітам, в котрих ранше уступили ворожі війська. Зі всіх їх закутків чути одно і то саме наріканє на мале число дітей, що пристаютуть в шкільні науки і несправдливо в дописку користанє в неї. На справданє сего стану відносять обсернові сю обставину, що майже шкільні тятар ведуть господарств спав на жінки, що 10 і 12-літній хлопчик, чи дівчина, се вони рсбучі сили в господарстві. Се не дасть ся затерчити, але і не справданє вловий, бо лишать ся ще діти від 7 до 10 року житя, які обовязані користати в шкільній науці.

Обовязком наших представителів в місцевих і окружних шкільних Радах є подбати о зліву сего стану, щоб молодіж не занедбугала науки, не виростала мов бурян в полі. Досить знає заповідля війна, тож стараймо ся бодай до можности гоїти рани і зачинаймо систематично від народної школи.

Недуже, а може навіть гірше стоїть справа в наших учительських силах. Ще перед війною малими невзначий процент учительських сид, яких не могли-б обслужити і тих шкіл, які мали тукладну українську мову. Тепер той стан значно погіршив ся. Свідо можемо прийняти, що сям не 3/4, то навіть повністю їх поклали під сурже до виконення горожанського обовязку, а лишлись старші віком і неспосібні до шкільної служби. Свіжих учительських сид відомать виникає число, бо ж і фреквенція в учительських семінаріях упала майже до третини, а в українських учнівків ще менший процент. Не хочемо роздробляти причин, які дожились за час війни, бо ж всім загально вісній, лиш підчеркнути його. Слід би нам переважно над сям за-

становитись і по можности подбати о направи і спрямованє молодіжи до учительських семінарій та закладанє педагогічних курсів.

Не дуже стоїть справа і з фреквенцією нашої молодіжи по середних школах. Тяжкі апровізаційні відносини по містах, відсутність батьків родин, непорядність полишених жінки, брак мужеських учительських сид, які підготовляли-б і спрямовували молодіж до середних шкіл, зложились на се, що нині не беручи на увагу висших клас, але і по вищих маємо мале число молодіжи.

Наші бурси і интернати, в яких в значній часті містилась селянська молодіж стоять замкнені, або світять пустками. До рідкостей можна їмні зачислити, що в сям або втім місті удасть ся удержувати два-три десяткі молодіжи по бурсах.

Наша молодіж по міських народних і середних школах набиралаь переважно з сіл і менших місточок, тож коли не дописує село, коли упало число користаючої в науки молодіжи по селах, зовсім зрозуміле, що тим самим зменшилось і її число по містах. При добрій волі через засноганє не доривочних кількотижневих, а цілорічних підготовчих курсів, котрі вступали-б з коначности третю і четверту класу народних шкіл, могли-б ми бодай в часті побільшити фреквенцію нашої молодіжи.

При тим належало-б нам подбати о створенє бурс. Головною перепонкою є нестача і трудність в одержуваню харчів. Днесь до бурс не можемо приймати за грешевую сплатою, а майже виключно за достаржуване харчів в натурі. При добрій волі і енергії бодай ся се перевести, але зрудніше представлять ся справа з опалом і світленєм. До усуненя сеї перешкоди потрібна поміч міродатних чинників.

Війна научила нас неодного. Показала вона нам наглядно, яку вагу в життю народв має прмисл і торговля. Сеї науки не повинні ми забувати при відновленю нашого шкільництва, не їм втертим шляхом і дбати переважно про закладанє гімназій і то часом, де треба і не треба, для змбінні верз менших міст, а подбати в рівній мірі і о виторванє реальних і промислових шкіл, яких зовсім не маємо, та торговельних.

Велика перед нами задача, відбудова і направи зруйнованого і творенє нових осередків. Се завданє стоїть перед нами і кльче не одиначий, а цілий нарід до праці, інтензивної і реальної праці, від якої ніхто не сміє відказатись.

Піднесли ми від вінець шкільного року одну з найбільше певучих справ, якою як слід нам тепер взятись, щоб звернути увагу загалу і пскливанних чинників, її обдумати і рсробити, щоб в новим шкільним роком приступити до інтензивної праці.

**†
ПОВЕРЛИ.**

Минела Трешевський уч. IV. кл. якд. гімн. успоків ся дня 17. червня 1918. Похорон відбудеть ся в середу 19. червня о 3 год. попол. в дсму жалоби при пл. Більчеського ч. 3.

Управляюча Рада і Дирекція стор. „Народна Торговля“ повідомляє сям про смерть заслуженого директора-основателя „Народної Торговлі“

АПОЛЬОНА НИЧАЯ

який по досвіду, тяжкій недузі, зосмотревий св. Тайнами, помер д. 16. червня в 72-ім році житя, та зарешує Членів Товаришеня, Приятелів і Знакомих Покійного вяти участь в похороні, котрі відбудуть ся в середу дня 19. червня о годній 8 ранє, по перенесеню тілних останків з дому жалоби при вул. Руській ч. 3, з Успенської Церкви на Личавівський цвитар.

Львів, дня 17. червня 1918.

Дирекція і Управляюча Рада „Народної Торговлі“.

Дня 11. червня в послудє, розірвала ся з тим світєм до віснєнє тяжких терпіннях Аналія з Гладилевичів Чичоловичева жінка о. Св. Чичолович, перш д. Федилевич руської Псїльва одлишила дозволу Ірзку Тамароїчу і сям Естєна і Іван, обох в дівочій суряті. — В І П

СПОВІСТКИ.

Середа, 19. червня 1918.
Розваги: грешо-нат. Віср'юга гр. — римо-нат. Гери, і Прот.
Вввв: грешо-нат. Тесдота сям. — римо-нат. Свілья.

— Український народний театр п. Катті Рубчакової, Стрий, села „Народного Дому“. В четвер, дня 20. червня 1918 „Мирале Ефрос“, штука на 5 дїв Я. Гервіна. Початок с год. веч. Білети в „Степанім Баварі“. 1-2

На загальнє бажанє висвітлювати ме Кіно Коперник Дантого Божеську комедію „Пекло“ ше череа кілька днів. Фільм сей, одиначий в сям роді, робить невтерте вражєнє. Орхестральний гурток стоїть ва висоті свого завданя, скріпляючи знаменито цілу грозу сцен „Пекла“.

Вноси в Торговельну Школу Товариства „Пресвіта“ у Львові, пл. Доморовського ч. 7, кінчать ся перед фєріями 21. червня 1918. Письменні зголошенє слати на вул. Зіморовича ч. 29. — Управа школи. 1302

Памятки по Івані Франкові. Прошу усіх, хто мають які-небудь рукописи, фотографії і т. п. мого пок. батька Івана Франка, прислати на адресу: Петро Франко, пор. УСС., Львів, вул. Понінського ч. 4, за винагородою або аворотом. За труд складаю з гори сердечну подяку.— Петро Франко, пор. УСС.

Загальні Загальні Збори товариства „Гімназіяльна Бурса“ у Вишніч відбудуть ся в будинку ц. к. гімназії дня 25. червня 1918 р. о год. 6-їй веч. з звичайним дньним порядком. — За виділ: о. Іван Луцький, за голову; Святослав Лакута, секретар. 1294

Дирекція гов. тов. кред. „Самолеміч“ в Бредах оголошує, що процент від вкладок ошадности від 1. січня 1918 виносьть 4%. Броди, дня 15. січня 1918. — Дирекція. 1293

Оголошуєт ся єтсим, що на повітових зборах в справі шкільництва порішено відновити українську гімназію по фєріях в зараз отворити приготавляючі курси в Количинцях. Пригавляючий курс до гімназії тревати буде три місяці. Зголошенє приймає філія „Сільського Господ.“ в Количинцях. — За шкільний комітет: Мизаїло Петрушевич, голова; В. Височанська, секретарка. 1298

Позір! Старі будинки як хати, столи стаїи всякого розміру в добрім стані т. є цілком здєрове дерево, будовані в спосіб підгалянський, як і інших будівляних матеріалів достарчить фірма Рибак Тимотей Закопане Катруся ч. 7. 1198 10—30

Х оло Ви вже обезпечені на житє — то обезпечіть Вашу жінку! Сям обезпечуєтє будучність своїх дітей. Українські родини обезпечують ся на жите тільки в одиначім українськїм Тов. взаїмних обезпечєнь на жите і ренти „КАРПАТІ“ Львів, — вул. Руська ч. 18. 6 97—

Подяка.

Дня 20. мая 1918 помер мій Батько, Емїлія Вербицький, парох Хмельск, в скалатських повіті.

Отсим уважаю за обовязок зложити подяку всім, що причинили ся до уладженя та взяли участь в тім сумнім церковнім євряді, а саме: Вп. пані Бачинський, що заняла ся ласкаво похоронєм, а Всч. оо. деканому Ю. Левнячому, кс. Валявському, о. Вас. Бачинському та прочім Всч. оо. за провід в похоронах, як рівнож ціламу здивови народу, що віддав послїдну участь помершому пароху.

Александр Вербицька, донька.

1278

Подяка.

Тяжким горем прибиті з причини смерти Найдоровшого мам сина, мужа, батька і брата, бл. памяти Емїліяна, почувасмо себе до обовязку сею дорогою зложити жиру подяку всім, що брали участь в похоронах Покійного а передо- всім Всч. отям обох єврядів, Всп. панам, котрі своїм слівом причинили ся до зведеня єврядів похоронних, як також всім свокам, приятелям і знакомим Покійного.

Львів, 5. червня 1918.

Марія Левнячка,

З синами і родиною.

1288

НАДІСЛАВ

Адвокат і оборонець

Д-р Роман Перфецький
веде адвокатську канцелярію
1167 Львів, вул. Сикотусьна ч. 43 б. 1118

Д-р СТЕФАН БРИКОВИЧ

відчинив 1298 4—30
адвокатську канцелярію в Тернополі.

ОГОЛОШЕННЯ.

ТИТУЛИ годі добути, а курати хоча се, тому поручено виготовити „Титули“ та „Звання“ Табакон, пробний пакет коштує 60 сот. Включне заступство у перфумерії Львів, Свистунова ч. 7. 1291 1-7

Бегослов, варшавський інструктор, шукає вакансії на час вересня від 15 липня до 31 вересня. — Найкраще в дзві смішничка на селі. Зголошення слати під ім'ям Бегослов, Мосберг, п. Приабіч. 1237 1-4

Виготовлені пресами о уальопи на жито і сіно коса, ціна 100 пражир, - 0 кор., різном деюна рекламційні по 35 К за 10 штук Васіла І на посіпалатою; І. Мациш, Роканті, — Струтин Мил. 1298 1-2

Студент університету пошукує ваканції на час вересня від 20 липня до 15 жовтня. — Д-стий аголошення в поділі урядів на адресу: М. Дмитрач, Львів, університет. 1283 2-2

Пошукую ваканції на селі найкраще до маю і фін в північ, як півн. свент, приготовано до матура — по-чотки фінанс, мови — Зголошення до Адміністрації „Діла“ від А. Я. 1284 2-2

Союз Українок у Львові пошукує сечас особи відповідної до ведення молочарні, за кавцією або порукою. Зголошення особисті: Олена Косевичеза Львів, Тарновського ч. 86, кожного дня від 3-4 по пол. XXIX 2-5

Книжечки шкільні супут та платять на них найкращі ціни С. Боген, Львів, — Ринок ч. 29. XI. 6-7

Двоє малих дівчат до домашня газет і однокласниці до практики з укінченою 6. класною виділовою або 2. класною гімназії, замешкалих у Львові, прийме друкарня „Діла“, Львів, Ринок ч. 10 П. дов.

Найлучші
ВАЛЬЦЕВІ МЛНИ
МОТОРИ
і ЛЬОКОМОВІЛІ
доставчає
Sanz & Co Danubius
BUDAPEST.
Генеральне заступство:
I. L. LITWAK
Львів, ов. Анни 17.
1295

Ліцитації коний.
Коні здібні до робіт полевих і лісових є до набути в дорозі ліцитаційній. Купуючі (гандлярі коний і посередники є виключені) мусять мати з собою легітимації, видані через староства (команди районів).
Ліцитації відбудуть ся:
1) В кінських шпиталях:
Ярослав (Аппаказерне) 23. червня
Судова Вишня 19. „
Черляни коло Городка 20. „
Максимовичі коло Самбора 27. „
2) В кінських стаціях зужиткових:
Братівці коло Стрия 20. червня
Перемишль (Schwarz'sche Kas.) 21. „
К. u. k. Inspizierender d. Pferdeergänzung des Militärkommandos Przemyśl.
1305 1-1

Ц. К. УПРИВ.
Віденський Банк Зв'язковий
Філія у Львові, площа Смольки ч. 5.
приймає і полагоджує як найкориснійше
СУБСКРИПЦІЇ
НА VIII.
ВОЄННУ
ПОЗИЧКУ.
В год. від 9-1 в полудне і від 3-5 по полудни.
XII 2-4

П. надпоруччана Осца Велюту, проду в важкій стрілі потрудитись до мене. П. П. П. П. П. П. Чарницького ч. 26 1291

„Молодий Самохотник“ свіже ся, жартує, висміває коли сам хоче, а коштує тільки 80 сот.

„Великий Самохотник“ писався У. С. Стрільцем на Великдень, багато ілюстрований за 1 кор.

„Русальний Самохотник“ забавом позитив ся замовляти в Адміністрації „Самохотника“ — Львів, Рицарська ч. П. п. 1136 3-3

Літературні новини.
Українська Видавнича Спілка у Львові,
ул. Чарнецького, ч. 24, відмовились по ініціативі своєї діяльності, видача дови цієї книжки:
У першій серії (більшій):
1. Василь Стевчик, Дороза, друге видане, 3 образками Олени Кульчицької. . . . . К 2.50
2. Марко Вовчок, Народні оповідання т. 1, нове видане. 3.00
3. Вел. Гнатюк, Народні новелі, 3 образками Волод. Кобринського. 2.50
4. Лесь Мартович, Забобон, повість. 6.00
5. Волод. Гнатюк, Народні байки з образками Микити Викора (псевдонім). 4.50
6. Гуґо Гасрштам, Мрії Каріни Брандт, повість. 3.00
У другій серії (меншій):
1. Микола Гоголь, Вія, друге видане, в перекладі Ів. Крезецького. 0.60
2. Василь Пачейко, Олігархія і демократія. 0.40
3. Орест Левицький, Несподіваний шлюб, бувальщина. 0.60
4. Михайло Лавинський, Ті, що від нас відійшли (сім некрологів). 0.60
Українська Видавнича Спілка приймає далі уділи (один уділ 50 кор., 2 ков. вписове) у довільній числі.
Головний склад видань у Книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10. 8-7

2 К Видавництво „Артистично-Літературні Новини“ **2 К**
„НОВЕЛІ ЕДГАРА ПО
переклад з англійської мови І. Петрушевича.
МОЇ ЛИСТИ
Поезії Василя Щурата.
Ціна по 2 кор.
2 К Замовляти в книгарні ім. Шевченка у Львові. 828 14-7 **2 К**

1243 **Illustriertes-praktisches 4-10**
LEHRBUCH
der ukrainischen Schrift u. Sprache,
bearbeitet von O. Schys.
Ціна К 5.— Ціна К 5.—
Зачовляти приймає і висилає по надісланню грошей: А. Олжич, Львів, К дучча 4.

Важке для П. Т. Хліборобів!
Акційне товариство експлуатації потасової соли, має честь завітдити П. Т. интересованих, що з нинішним днем отирає
Бюро продажі
калітї у високопроцентовик
ПОТАСОВИХ СОЛИЙ
у Львові, ул. Свистунова 44.
Поки час, просить ся виключно звертати ся прямо до бюро продажі.
ДИРЕКЦІЯ.
X II 3-3

ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО
„УКРАЇНСЬКА КНИЖКА“.
І серія: „Нашим найкращим“ (11-20).
(Ілюстроване видання для дітей).
Редактор: Антін Крушельницький.
Ілюструє: Олена Кульчицька.
11. Про мазького царя й його дочку, н. каз. 22 обр. 0.80 К
12. Песинський, жабинський, сухинський і златогруді сими цариці, н. каз. 22 обр. 0.80
13. Про бідного парубка й царівну, н. каз. 22 обр. 0.80
14. Вок і казінята, н. бай. 14 обр. 0.50
15. Кому трудіш працювати, н. опов. 22 обр. 0.80
16. Три брати і бог, н. дег. 14 обр. 0.50
17. Діточа дочка, н. каз. 14 обр. 0.50
18. Про Марусю, козацьку дочку, н. каз. 14 обр. 0.50
19. Про багатира Сухобрадаска Івана і Настасю повирісну, н. каз. 50 обр. 1.60
20. Очікаська біда, н. переказ. 14 обр. 0.50
Замовлення приймають:
1) **Соювний Базар**, Львів, Руська 20 (при більших замовленнях 15% опусту).
2) **Книгарня тов. Шевченка**, Львів, Ринок 10. 11246 11-7